

Poverty Eradication Action Plan, Uganda

Cel 1: Koniec z ubóstwem

Cel 1 zrównoważonego rozwoju, jeden z 17 celów zrównoważonego rozwoju ustanowionych przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 2015 r. ma na celu wyeliminowanie wszelkich form skrajnego ubóstwa, w tym braku żywności, czystej wody pitnej i warunków sanitarnych. Cel ten obejmuje siedem celów i 13 wskaźników służących do pomiaru postępów. Pięć "celów wynikowych" to: likwidacja skrajnego ubóstwa; zmniejszenie wszelkiego rodzaju ubóstwa o połowę; wdrożenie systemów ochrony socjalnej; zapewnienie równych praw do własności, podstawowych usług, technologii i zasobów gospodarczych; oraz budowanie odporności na katastrofy środowiskowe, gospodarcze i społeczne.

Cel 1 Koniec z ubóstwem. Cele Zrównoważonego Rozwoju. UNIC Warsaw.
<<https://www.un.org.pl/>>

Pomimo stałego postępu, około 10 procent ludności świata żyje w ubóstwie i zмага się z zaspokajaniem podstawowych potrzeb, takich jak zdrowie, edukacja, dostęp do wody i warunki sanitarne. Skrajne ubóstwo jest nadal powszechne w krajach o niskich dochodach, szczególnie w krajach dotkniętych konfliktami i przewrotami politycznymi. W 2015 roku ponad połowa z 736 milionów ludzi na świecie żyjących w skrajnym ubóstwie żyła w Afryce Subsaharyjskiej.

Uganda

Uganda pozostaje jednym z najbiedniejszych narodów świata, pomimo zmniejszenia wskaźnika ubóstwa. W 1993 r. 56,4% ludności znajdowało się poniżej krajowej granicy ubóstwa, która do 2013 r. spadła do 19,7%. Podczas gdy odsetek osób określanych jako "biedni" zmniejszył się, wzrósł odsetek osób, którzy żyją powyżej granicy ubóstwa, ale nadal są narażeni na niedostateczne warunki życia. Spadek ubóstwa na poziomie krajowym maskuje mniej pozytywne trendy regionalne. W ostatnich latach w Ugandzie Wschodniej, Zachodniej i Środkowej odnotowano wzrost liczby osób ubogich.

Uganda jest państwem o niskich dochodach i jednym z najbiedniejszych krajów na świecie. W Ugandzie absolutne ubóstwo jest oficjalnie zdefiniowane jako "stan skrajnego pozbawienia człowieka potrzeb, charakteryzujący się niezdolnością jednostek lub gospodarstw domowych do spełnienia lub dostępu do minimalnych wymogów przyzwoitego dobrobytu człowieka, takich jak odżywianie, zdrowie, umiejętność czytania i pisanie oraz schronienie".

UGANDA: Struggling to break out of poverty cycle. Peril Of Africa. <<http://www.perilofafrica.com/>>

Nierówność między bogatymi i biednymi na różnych poziomach społeczeństwa pozostaje wyzwaniem, o czym świadczy wysoki wskaźnik nierówności Giniego, wynoszący obecnie ponad 40%. Wyzwania obejmują powolny wzrost sektora rolnego i przemysłowego, niski wzrost wydajności w rolnictwie, słabą mediację kapitału przez rynki kapitałowe oraz dominację produktów pierwotnych nad przemysłowymi.

Poverty Eradication Action Plan

W 1997 r. rząd Ugandy zatwierdził Plan Działania na rzecz Likwidacji Ubóstwa (PEAP) jako kompleksowe krajowe ramy planowania rozwoju mające na celu ukierunkowanie działań publicznych na rzecz likwidacji ubóstwa w Ugandzie. Długoterminowe cele strategiczne PEAP obejmują zmniejszenie ubóstwa i nierówności w dochodach, poprawę rozwoju społecznego i zwiększenie wzrostu PKB, a plan ma obejmować okres 20 lat od jego powstania. W ramach tego planu Uganda przekształca się w nowoczesną gospodarkę, w której ludzie ze wszystkich sektorów mogą uczestniczyć we wzroście gospodarczym. Wiąże się to z szeregiem warunków:

- Gospodarka wymaga transformacji strukturalnej, w tym modernizacji rolnictwa, rozwoju gałęzi przemysłu opartych na powiązaniach popytu i podaży z rolnictwem oraz dalszego rozwoju instytucjonalnego w sektorach prawnym i finansowym
- Biedni ludzie muszą mieć możliwość uczestniczenia w tym wzroście, zarówno poprzez rozwój drobnego rolnictwa, jak i poprzez zwiększenie zatrudnienia w przemyśle i usługach
- Wzrost gospodarczy musi być trwały, wysokiej jakości i mieć szerokie podstawy
- Należy zająć się niematerialnymi aspektami ubóstwa; brak bezpieczeństwa, choroba, izolacja i upośledzenie są równie ważne dla osób ubogich jak niskie dochody

Uganda Poverty Eradication Action Plan evaluation. Mokoro project. <<http://www.mokoro.co.uk>>

Niski wzrost gospodarczy i skutki nieładu społecznego to ważne historyczne czynniki powodujące ubóstwo w Ugandzie. Dochody są również bardzo nierównomiernie rozłożone, co zmniejsza wpływ wzrostu gospodarczego na ograniczanie ubóstwa. Na poziomie gospodarstwa domowego ubóstwo związane jest z zamieszkaniem na wsi, brakiem ziemi, niskim poziomem wykształcenia, kierowaniem przez kobiety lub kogoś w podeszłym wieku oraz ograniczonym dostępem do rynków. Nierówny podział zasobów w gospodarstwie domowym odzwierciedla nie tylko czynniki kulturowe, ale także nierówny dostęp do edukacji i dóbr materialnych, takich jak ziemia, w których kobiety znajdują się w niekorzystnej sytuacji. Ubóstwo odzwierciedla również zjawiska ogólnospołeczne, w tym brak bezpieczeństwa, jakość usług publicznych, dostępność produktywnego zatrudnienia, stabilność makroekonomiczną i funkcjonowanie rynków, informacje na temat zdrowia.

PEAP planuje zająć się kwestią ubóstwa poprzez zastosowanie kompleksowego i holistycznego podejścia. Strategie i działania obejmują:

- **Tworzenie środowiska sprzyjającego szybkiemu i trwałemu wzrostowi gospodarczemu oraz rozwojowi strukturalnej transformacji:** stabilność makroekonomiczna, sprawiedliwe i efektywne gromadzenie i wykorzystywanie zasobów publicznych, a także rozwój sektora prywatnego
- **Dobre zarządzanie i bezpieczeństwo:** rozwiązywanie konfliktów wewnętrznych, zdecentralizowane zarządzanie ze wzmocnioną rozliczalnością oddolną, walka z korupcją, reforma sektora prawnego i informacja publiczna
- **Działania, które bezpośrednio zwiększają zdolność ubogich do podnoszenia swoich dochodów:** usługi doradztwa rolniczego, finansowanie obszarów wiejskich, dostęp do rynków, zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych, drogi wiejskie, bezpieczny dostęp do ziemi i zrównoważone źródła energii dla osób ubogich
- **Działania, które bezpośrednio poprawiają jakość życia osób ubogich:** bezpłatna edukacja na poziomie podstawowym, lepsza opieka zdrowotna, HIV/AIDS, woda i warunki sanitarne oraz kształcenie osób dorosłych

Efekty działań

W ciągu ostatnich trzech dekad Uganda poczyniła znaczące postępy w walce z ubóstwem - w 2016 r. wskaźnik ubóstwa wyniósł 21,4%, a w 1993 r. spadł z 56,0%. Pomimo tego postępu, nadal istnieją znaczne nierówności. Postępy w ograniczaniu ubóstwa w północnej i wschodniej części Ugandy są bardzo powolne, a

sprawozdanie z oceny ubóstwa z 2016 roku sporządzone przez Bank Światowy wskazuje, że wskaźnik ubóstwa w tych dwóch regionach właściwie wzrósł z 68 % do 84 % w latach 2006-2013.

Zmniejszenie skrajnego ubóstwa na świecie z 47% całej populacji w 1990 roku do 14% całej populacji pokazało możliwość wyeliminowania skrajnego ubóstwa na świecie w następnym pokoleniu. Z redukcją o 28%, region Afryki Subsaharyjskiej wykazał najmniejszą poprawę w eliminacji ubóstwa w okresie 1990-2015 w porównaniu z innymi regionami. Uganda odeszła od ogólnego trendu subsaharyjskiego, znacznie zmniejszając odsetek osób skrajnie ubogich do 25%.

Lagarde Applauds Uganda's Poverty Reduction Achievements. Business Post Nigeria. <<<http://www.businesspost.ng/>>>

Wciąż jednak pozostaje wiele do zrobienia, aby wyeliminować ubóstwo z Ugandy. Choć jest jeszcze zbyt wcześnie na pełną ocenę skutków PEAP, w nadchodzących latach możemy spodziewać się długoterminowej poprawy. W perspektywie krótkoterminowej priorytetem powinno być przeciwdziałanie szkodliwym skutkom pandemii oraz wynikającej z niej recesji.

Khushi Sinha

Źródła:

Goal 1: End poverty in all its forms everywhere. United Nations Sustainable Development Goals. <<http://www.un.org>>

Poverty in Uganda. Development Initiatives. 2 Października 2020. <<http://www.devinit.org>>

Poverty Reduction Strategy Paper Uganda's Poverty Eradication Action Plan. Ministry of Finance, Planning and Economic Development Kampala, Uganda. 24 Marca 2000. <<http://www.imf.org>>

Uganda Poverty Assessment 2016: Fact Sheet. World Bank. 20 Września 2016. <<http://www.worldbank.org>>